

Forventninger til arbeidet i fylkeskommunalt råd.

Leif Elde

Nestleder i råd for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne i Møre og Romsdal

Representerer SAFO - NHF

Uten powerpoint / fikk dette oppdraget i forrige uke så jeg hadde dessverre ikke tid til å utarbeide en kvalifisert pp

Litt historikk

Tidlig i fasen ble rådet sett på og satt i bås som et helse og sosial forum. Gjennom årene har dette hatt en sunn og god utvikling slik at dette nå anses som et rådgivende organ som gjelder alle sektorene i fylket. Og dette blir bedre og bedre innarbeidet i fagavdelingene.

Tidligere fylkesrådsmedlemmer

Jeg har vært med noen perioder nå og jeg har følgende observasjon av innvalgte rådsmedlemmer fra politisk side: De fleste kommer inn i rådet litt stuss, forsiktig og enkelte har virket «plassert der»

Men i løpet av forholdsvis kort tids arbeid i rådet: Svært engasjerte bidragsytere med stor nysgjerrighet på feltet. Dette har vært gledelig, og viktig for oss det gjelder.

Jeg bruker også litt humoristisk å si at vi har vært stabil leverandører av stortingspolitikere og ordførere.

Et par av tidligere merkesaker:

Samferdsel

Fergeanbud:

Spesielt med tanke på universell utforming, har det vært utfordrende, «spektakulære løsninger på uu» fra spesielt ett rederi. Dette førte til at fylkets Samferdselsavdeling og Statens vegvesen foretok kontroll i forhold til anbudskrav om uu. Resultat nedslående, over 50% brudd i forhold til gitte krav. Men om man tok bort underpunkter som «riktig farge på bryter i feil installasjon» og kun så på hovedinstallasjoner, ble det vel 70% brudd på kravene til uu. Heretter har Samf.avd og Statens vegvesen i M og R varslet etterkontroll av samtlige anbudsstrekninger.

Tilgang til fly:

Rådet har i samarbeid med en lokal representant for NHF samarbeidet med Avinor i dette spørsmålet. Resultat: prøveordning med en overbygget rampe der alle går samme veg til flydør.

Dagens fylkesråd

Rådet er underlagt fylkets kulturavdeling med koordinator og sekretariat.

Mannskapet:

Rådets sammensetning: 4 politikere
3 brukerrepresentanter
1 representant fra KS
1 representant fra NAV (tale og forslagsrett)

Har rådet en økende status? Vi sitter i dag med flere politikere som ønsket seg inn i rådet, noen har vært medlemmer i rådet tidligere. I tillegg har vi hørt at 2 personer er interessert i å representere KS i rådet.

For første gang var det rift om ledervervet i rådet. Vi noterte at minst 3 av innvalgte politikere promoterte seg som kandidat. Vi fra brukersida har hele tida vært samstemt på ønske om leder valgt blant politikerne. Dette for bedre kanal inn mot det politiske miljø. Tidligere var leder utpekt av fylkestinget, men her foreslo fylkesordfører at siden rådet hadde medlemmer både fra brukere og politikere, burde rådet konstituere seg selv helt ut. Dette ble vedtatt i fylkestinget.

Det er første gang i år at rådet hadde skriftlig ledervalg etter presentasjons-innlegg fra den enkelte kandidat. Og det er første gang en bruker har stilt som kandidat til nestledervervet. Dette er både spennende og motiverende.

Hva skaper dette av forventninger til rådet?

Rådet har profilerte brukerrepresentanter med god erfaring og forståelse for representasjon av mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Videre har vi profilerte og engasjerte politikere sentralt plassert i fylkeskommunens utvalg: 1 i Kultur og folkehelse-utvalg, 2 i Samferdselsutvalget og 2 i Utdanningsutvalget.

Med dette mannskapet forventer jeg gode innspill, diskusjoner og vedtak om råd i aktuelle saker. Og ikke minst, at rådsmedlemmene viderefører motivasjonen i vedtatte råd til behandlingen av gjeldende saker i sine utvalg og i fylkestinget.

Arbeidet

Rådets formål:

«Rådet er eit rådgjevande organ for fylkeskommunale organ, fylkesmannen og kommunane i saker som vedkjem menneske med nedsett funksjonsevne.

Lova seier i §1:

Kommunane og fylkeskommunane skal sørge for at menneske med nedsett

funksjonsevne blir sikra open, brei og tilgjengeleg medverknad i arbeidet med saker som er særleg viktige for menneske med nedsett funksjonsevne. Dette gjeld mellom anna:

- Tilkomst
- Arbeid mot diskriminering på grunnlag av nedsett funksjonsevne
- Tenester for menneske med nedsett funksjonsevne»

Rådet har hittil hatt en årlig oppdaterings og motivasjonskonferanse der alle fylket sine kommunale råd blir invitert. I tillegg legges 2 av møtene i året til et kommunalt råd, der «klyngen» av kommunale råd rundt denne kommunen inviteres. Dette med temasekvens i tillegg til ordinært rådsmøte. Rådet har også viktige samarbeidsmøter-/konferanser med fylkesråd både sør og nord for oss.

Disse viktige forumene og arbeidet der forventer jeg vil fortsette.

Rådet sitt arbeid er tverrsektorielt. Saker som naturlig vil være viktig i arbeidet framover er videreføring av universell utforming og bred, sunn og helhetlig forståelse av dette begrepet.

(Eks. sitte-grop i myldre-område på ungdomsskole) Livsfarlig installasjon der det allerede før den nye skolen var skikkelig i bruk, skjedde en ulykke med svært stor personskade. Flere måneder sykehusopphold. Men planleggere og eiere påstår denne er i h t uu. (markerte trappeneser) Men gropa er livsfarlig å falle ned i selv om hodet treffer en "markert kant". Og dette er i myldreområdet til ungdomsskole med flere hundre elever!!

sikre fullverdig skolegang og videre muligheter for ungdom med nedsatt funksjonsevne,

Jeg syns det har vært stor forbedring av kommunikasjon mellom rådet og resten av organisasjonen de 2 siste periodene, og mye bedre forståelse av rådets posisjon og oppgaver den siste perioden. Her forventer jeg videre forbedringer i den nye perioden.

Forventninger på politisk side:

Det har vært en stor utskifting av politikere i fylkeskommunen denne gangen, mange nye, så det er nok fortsatt viktig å hele tiden informere til økt forståelsen for rådet ute i det politiske miljøet, og viktigheten av at alle kan delta i samfunnet. At rådet ikke bare er et høringsorgan men et rådgivende organ er en viktig presisering.

Jeg har forventninger om tidligere innlemming av enda flere saker, og enda bedre kommunikasjon i forhold til det politiske miljø og fagavdelingene.

I tillegg at saker naturlig tilflyter rådet gjennom kommende periode, og at rådet enda bedre klarer å behandle disse i «rett tid» med tanke på påvirkning av behandling og vedtak i respektive utvalg,

Rådet har som tidligere nevnt noen tunge og viktige gjengangere.

Videregående skoler:

Innlemming og oppfølging av kommende nybygg m t p universell utforming.

At skolens innhold sikrer våre nære grupper utvikling og kompetanse

Kultur og folkehelse:

Sikre menneskene vi representerer naturlig tilgang til kulturopplevelse i lag med familie eller venner.

Her florerer ennå mange «vikarierende motiv».

At absolutt flest mulig kan delta i friluftsliv, og etter hvert som slike anlegg blir grei å bruke for alle, sikre slik info ut for at mennesker med nedsatt funksjonsevne skal kunne vite om tilbudene. Rådet vårt har allerede vært i møter med ansvarlig i fylkeskommunen angående samarbeid i prosjekter som er på gang..

Samferdsel:

Ferger:

Møre og Romsdal er et av de store fergefylka:

Oppfølging av inngåtte anbud med dårlige resultater i forhold til universell utforming. Selvfølgelig å være med i prosessene for kommende anbud. Forventninger om mer strikte linjer med tanke på rederienes oppfølging av uu-krav og etablering av gode, sikre reisekjeder for alle.

Godt samarbeid og gode resultater i forhold til markering, kontrast, info-systemer og oppstillingsplasser for HK-biler på **ferge-terminaler**.

Buss:

Vi må tidlig inn i anbudsprosessen for konsesjoner med busstransport. Etablering av sikker og god transport for alle, med spesiell vekt på uu i hele reisekjeden.

Flyplasser:

Videreføring av arbeidet med sikker og trinnfri om bord – og avstigning av fly.

Videreføre arbeidet med den tidligere nevnte prøveperioden ved lufthavna i Molde, med evaluering og snarlig. permanent gjennomføring på de andre lufthavnene i fylket.

Videreføring av arbeidet med holdningsendringer.

Når en ser på §1...sikre åpen bred og tilgjengelig medvirkning med saker som er særlig viktige for mennesker med nedsatt funksjonsevne.....

Jeg har ofte stilt meg spørsmål om dette «særlig viktige saker»,,,Hva er det?

Mennesker med nedsatt funksjonsevne som gruppe kan ikke, selv om det ofte blir gjort, sees på som en «firkanta kloss» Som alle andre har vi svært forskjellige interesser og behov. Men i tillegg har vi en del nødvendige behov som alle andre slipper å tenke på.

Mennesker med nedsatt funksjonsevne ønsker i større og større grad å delta i, og bruke samfunnet i hele sin bredde, på lik linje med andre.

Derfor har jeg en sterk forventning om at rådet vårt i lag med mange andre råd, gjennom godt og systematisk

arbeid fremmer og er med på å forme et samfunn der alle kan delta på lik linje.

NØDVENDIG FOR NOEN – LETTERE FOR ALLE!